

večina, ne bi bilo nikdar prišlo na misel grofu Bondi, da bi bil kaj takega odobral. Zdaj pa, ko se je to premenilo in je zavzela hrvaška stranka tudi po javnih zastopih dalmatinskih ono mesto, ki jej gre vsled ogromne večine slovanskega prebivalstva v Dalmaciji, ter je Italijanom nemogoče, da bi jih še kedaj izpodrinili, bratili bi se oni raje z vragom, nego priznali Hrvatom to, kar jim pristoji.

Predno se je nadaljevalo v seji dne 26. junija posvetovanje o poslovi ministerstva za notranje reči, vzprejel se je predlog odsekov, ki se je posvetoval o predlogu Pernerstorferjevem, da se odpravijo določila naredbe skupnega ministerstva z dne 30. januarja leta 1884., ki je bila naperjena proti anarhističnemu gibanju na Dunaji in po nekaterih drugih krajih. Ta naredba se je sicer deloma odpravila z uredbo skupnega ministerstva z dne 8. junija 1891. l., ali odsek priporoča vladi, da bi se sčasoma razveljavila popolnoma.

Ministerski predsednik je na to izjavil, da je vlada spoznala za umestno, razveljaviti dotično odredbo le deloma vsaj začasno, da bode dokazala bodočnost, ako bo smela z ozirom na varnost javnega reda odstraniti še ostali del izjemnih odredb. Ker je poslanec Pernerstorfer vlado v novič opozoril na nerednosti, ki se gode na kvar bolnikom po Dunajskih bolnicah ter se niso še do danes odpravile, dasi jih je on vladi naznanil uže leta 1887., odgovoril je ministerski predsednik, da bode vlada ukrenila vse potrebno, da se odpravijo nedostatki ter uvede red pri javnih bolnicah. Odsekov nasvet se je vzprejel ter nadaljevalo posvetovanje o poslovi ministerstva za notranje reči.

Pri naslovu o vodah in javnih zgradbah politične uprave se je oglasilo več govornikov, ki so za dežele in okraje, katere zastopajo, javili vladi želje in zahteve glede uravnave rek, novih mostov, cest itd. Izmed naših poslancev se je oglasil kanonik Klun ter se pritoževal, kako slabe so državne ceste na Kranjskem. Zahteval je, da se pri Zidanem Mostu zgradi nov most čez Savo in pa usuši Ljubljansko močvirje. V interesu občinstva želi, da bi se predložila tista proga južne železnice, ki drži čez barje. — Proračun za notranje ministerstvo se vzprejme potem po nasvetu odsekov.

V seji dne 27. t. m. se je posvetovala poslanska zbornica o proračunu ministerstva za deželno brambo. Poudarjali so poslanci pri tej priliki, da bi se morale ozirati vojaške oblasti najbolj na to, da bi ne bile vojaške vaje takrat, kadar imajo naši poljedelci največ silnega dela. Poudarjali so tudi, da bi se morale dovoljevati vojakom kmečkega stanu, kadar imajo kmetovalci nujnih poljskih del, dopusti.

Poslanec Fürnkranz je nasvetoval, da bi se odpravil zadnji razred vojaške takse. Po njegovem mnenji bi morale žendarmerije povsem biti podrejene ministerstvu za notranje reči. — Poslanec Pacak je priporočal, da bi se vojaška uprava pri dobavah vedno bolj ozirala na male obrtnike.

Minister deželne brambe je odgovoril na vse te opomnje in želje. Rekel je, da se vojaške oblasti vedno ozirajo na gospodarske potrebe posameznih dežel, kadar sklicujejo deželne brambovce in rezerviste k vojaškim vajam, ter da bodo vedno in kolikor mogoče ustrezale pravičnim željam. Glede vojaške takse je pa rekel, da ne bode mogoče odpraviti zadnjega razreda, ker znaša ravno prispevek zadnjih dveh razredov vojaške takse pet sedmin vseh dohodkov tega zaloga.

Minister je sicer pritrdil, da se bodo morali povišati vojaške takse prvih razredov, dejal pa je, da bode to malo izdalo, ker je razmeroma pičlo število imovitih, vojaški taksi podvrženih oseb v Avstriji. Od enega milijona ta davek plačujočih oseb spada jih komaj 114 v prvi razred. Glede uredbe žendarmerije želi pa minister, da se prepusti pristojnim oblastvom. Ako porabljajo politične oblasti žendarmerijo za razne pozvedbe, priča to, da je tudi vredna zaupanja, katero se stavi vanjo. Da se pa ne bode rabila žendarmerija za volitvene namene, skrbel bode on vedno. Glede dobave raznih potrebščin se bode vojaška uprava vedno bolj ozirala na male obrtnike, ker so tudi poskušnje zadnjih let dokazale, da je to mogoče.

V tej seji je stavil naš poslanec Kušar resolucijo, s katero se pozivlje vlada, da stori vse potrebno, da se premestita vojaška bolnica in vojaško skladišče iz sredine mesta Ljubljanskega v obmestje ter da se prepuste dotična poslopja in prostori mesto Ljubljanskemu za primerno ceno.

Za naslovom ministerstva za deželno brambo, ki je bil vzprejet, pričelo se je posvetovanje o proračunu za naučno ministerstvo. Naš poslanec Kušar je zahteval od vlade, da zopet napravi gimnazijo v Kranji. Govornik je rekel, da je bilo ministerstvo slabo poučeno glede Kranjske gimnazije, ter poudarjal zaradi tega, da je za vsako deželo potrebno nastaviti v raznih ministerstvih po enega višega uradnika, kateremu naj bi bile razmere posameznih dežel dobro znane.

Južno-tirolski poslanec Ciani se je pritoževal, da hoče vlada ponemčiti južno Tirolsko, kar najbolj dokazuje vsiljevanje nemškega jezika po južno-tirolskih šolah. Ciani je tudi zahteval, da osnuje vlada italijansko vseučilišče v Trstu.

Politični pregled.

Domače dežele.

Cesarjevo popotovanje. Dne 25. junija zjutraj ob 8. uri se je pripeljal cesar k brodovju poleg Lise in zaukazal, stopivši na vojno ladijo „Carjevič Rudolf“, naj se prično vaje. Na to je divizija torpedovk pod poveljništvom nadvojvode Štefana napala označen ostrog ladij pri Valsaldonu. Opoludne je prišel cesar v Saldonski zaliv, kjer so ga navdušeno vzprejeli ter ob sviranji avstrijske himne pozdravili občinski zastop,

duhovščina, meščanstvo in mnogobrojno ljudstvo. Cesar se je večkrat prikazal na mostu ladije „Miramar“. Popoludno je obiskal nepričakovano Trogir, ogledal si stolno cerkev in mesto ter potem zopet šel na ladijo. Dne 26. junija si je ogledal cesar vojne ladije „Fran Josip I.“, „Nadvojvodinja Štefanija“ in „Leopold“ ter se na ladiji „Princ Eugen“ udeležil pri Castellih torpedskih vaj. Zvečer je priplul na „Miramaru“ v Spletsko luko. Luka, vse ladije v njej in mesto Splet je bilo krasno razsvetljeno. Po gorovji okrog Spleta so plapolali mogočni kresovi. Na štirih krasno ozaljšanih in z razno-bojnimi lampijoni razsvetljenih ladijah so se odpeljali do „Miramara“ pevsko društvo „Zvonimir“ „Narodna glasba“, „Filarmonica“ in „Banda Cittadina“ ter priredili cesarju lepo serenado. Cesar je bil med serenado na krovu „Miramara“ ter je izrazil svoje zadovoljstvo ob tako sijajnem vzprejemu. Na obrežji je bilo na tisoče zbranega ljudstva. Dne 27. junija je pa obiskal cesar mesto Splet, ki je imelo popolnoma praznično lice. Dne 28. junija se je pripeljal cesar na parobrodu „Miramare“ v Pulj, kamor je za njim plulo ostalo brodovje. V Pulji je bil cesar pri vojaški maši na prostem. Ogledal si je državno gimnazijo, topničarsko skladišče ter nekaj oddelkov arsenala. Peljal se je po mestu, kjer ga je po vseh ulicah in trgih pozdravljalo navdušeno ljudstvo. Udeležil se je slovesnega polaganja temeljnega kamena za novo cerkev „Madonna del mar“ ter storil pri takih prilikah običajne tri udarce s kladivom. Ko se je to zgodilo, zagrmeli so z vseh vojnih ladij topovi ter je zvonilo po vseh cerkvah. Od tod je šel cesar na kolodvor, kjer ga je že čakal dvorni vlak, s katerim se je povrnil na Dunaj. Skozi Ljubljano se je peljal cesar v nedeljo večer ob 5. uri in 59 minut. Bilo je ob železnici zbranega vse polno ljudstva. Cesar je stal pri zaprtem oknu ter najmilostiveje odzdravljaval pozdravljajoči ga množici. Vlak je postal na kolodvoru pet minut, a bilo ni nobenega vzprejema.

Deželni zbori se bodo sklicali sredi meseca septembra ter bodo zborovali ves mesec oktober. Delegacije se snidejo meseca novembra. Vsled tega bo mogoče državnemu zboru, ki bode odložen po končanem posvetovanju o državnem proračunu, sniti se šele meseca decembra.

Trocarska zveza se je podpisala minolo nedeljo zvečer. Sklenena je zopet za šest let. Pogoji so ostali vsi dosedanja.

Ogrska. — V ogrskem državnem zboru je interpeloval poslanec Ugron ministerskega predsednika, ali je res Nj. Veličanstvo cesar ob svojem bivanju v Pečuhu občinskim deputacijam priporočal ter poudarjal važnost nove upravne reforme, o kateri se zdaj posvetuje državni zbor. Ugron je namreč mislil, da bi cesar moral biti nad strankami ter ne smel nekako vplivati s takimi izjavami na parlament. No ministerski predsednik je odgovoril, da se mu zde cesarjeve izjave popolnoma opra-

vičene, ker se je krona že takrat izrekla za novo reformo, ko se je zlagala z vlado, da predloži tak zakonski načrt kot vladni načrt zbornici.

Češka. — Češki namestnik grof Thun je že toliko okreval, da obiskuje razstavo.

Dne 28. junija obiskalo je razstavo 60.000, v ponedeljek pa 38.520 plačujočih oseb. Minulo soboto je prišlo v Prago 22.000 tujcev, v nedeljo pa 36.000.

Vnanje države.

Angleška. — Za svojega bivanja na Reki je počastil naš cesar s svojim obiskom tudi oddelek angleške mornarice, ki je bila takrat zasidrana v Reški luki. Angleški list „Standard“ piše o tem obisku tako le: Prav za prav ni skoro mogoče, da bi nastalo med nami in Avstrijo kako navzkrižje. Avstrija nima naselbin niti v Aziji in Afriki niti v Ameriki. Dokler pa je Avstriji in Britaniji v Evropi enak smoter, ni mogoče, da bi se dalo motiti njuno prijateljstvo. Avstro-ogrska in Angleška sta v prvi vrsti odgovorni, da se ohrani status quo na evropskem vzhodu. Glavno zaslugo ima pa avstro-ogrska diplomacija, da niso na vzhodu živeči narodi v zadnjih letih provzročili evropske vojne.

Imenitni angleški državnik Gladstone je zbolel pred nekoliko časom za influenco. Ker se ni čuval ter šel zopet v parlament, ne da bi bil popolnoma okreval, vrnila se mu je zopet bolezen ter ga prisilila, da je moral za nekaj časa odložiti vsak posel. Gladstone je že 81 let star.

Francoska. — V Pariškem listu „Paix“ je bilo te dni brati neko čudno vest z Dunaja, katero pa Dunajski „Fremdenblatt“, glasilo ministerstva za vnanje reči, odločno preklicuje, da je namreč pred kratkim časom na Dunaji bilo pod predsedstvom cesarjevim posvetovanje, katerega so se udeležili minister vnanjih reči, vojni minister, oba ministra predsednika ter več nadvojvod. Pri tem posvetovanju se je baje govorilo o trocarski zvezi, katero je najživahneje zagovarjal minister Kalnoky. Ta list piše, da je nadvojvoda Albreht pri tej priliki izgovoril naslednje besede: Največa naša napaka je bila, da smo se zvezali z Nemčijo. Ta zveza je bila nepotrebna ter je ni moči opravičiti. Nam se je le natvezla, ker smo bili nespretni, a napravila nam je že v preteklosti mnogo sitnosti, v prihodnjosti se bo pa porodila iz nje vojska z Rusijo. Mi se ne smemo izpostavljati taki nesreči zato, da bi nas lepo gledala Pruska. Ostanimo s Prusko v najboljših razmerah, ali otresimo se njene zveze. Z vsemi prijatelji, ali z nobenim zavezniki, to bodi naše geslo! „Fremdenblatt“ pravi, da je vse to naivno izmišljeno.

— Pariškim listom se piše iz Chicaga, da je med San Franciskom in Newyorkom izginil ruski kurir, ki je nesel iz Tokija depeše v Petrograd. V Davesu se je ustavil vlak delj časa ter so popotniki tam prenočili. Drugi dan je izginil ruski kurir na tajen način. Ker je